HD-9
kluzák kategorie FSR-H 3,5 cm^3

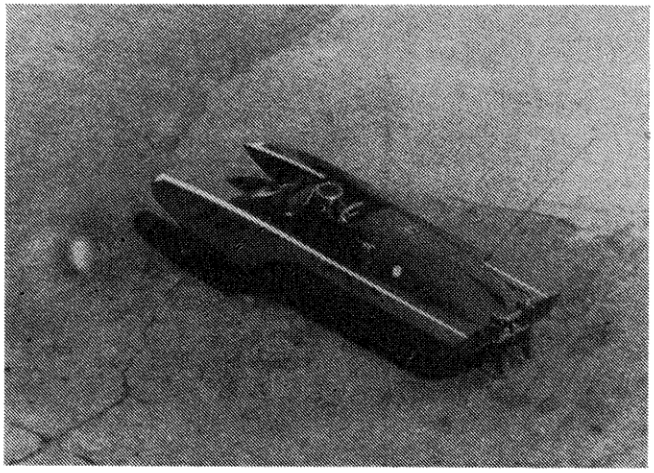

Délka **720 mm**
Šířka **320 mm**
Hmotnost **2100 g**
Konstrukce
mistr sportu
Vlastislav Dvořák

Asi před dvěma roky mi na soutěži nabídl Jaroslav Šafařík z Chlumce u Ústí nad Labem podklady na maketu kluzáku U-9 Skale Hydro konstrukce Mika Chervenaka a Geralda Juliana. Byl jsem na takový model zvědav, a tak jsem si jej — v poněkud zjednodušené podobě — zhotovil; k pohonu jsem použil motor MVVS 6,5. V domnění, že model nebude jezdit příliš rychle, jsem vypustil svislé a vodorovnou stabilizační plochu. Přepočítal jsem se. Když jsem jezdil s lodní vrtulí Graupner 45X, model se vcelku držel na hladině. Jakmile jsem ale použil vlastní třílistou vrtuli, model se dost zrychlil a při jízdě proti větru se snažil vznášet. Proto jsem jej dodatečně opatřil stabilizátory, čímž se zlepšily jízdní vlastnosti.

Po zvážení získaných zkušeností a po zprávě Zoltána Dočkala, že rychlostní kluzáky byly přijaty organizací NAVIGA jako oficiální kategorie, jsem navrhl a zhotovil dále popsaný model, poháněný motorem MVVS 3,5 s bočním výfukem. Kluzák je bez stabilizačních ploch, protože jsem přední část trupu tvaroval tak, aby se za jízdy nezvedal.

K stavbě:

Dva díly vnitřních bočnic a přepážky **1**, **2** a **4** jsou z překližky tl. 2 mm, levá a pravá přepážka **0** a přepážka **3** jsou z překližky tl. 1,5. Tyto díly sesadíme, zkontrolujeme jejich ustavení a slepíme je lepidlem Epoxy 1200. Potom zalepíme bukové hranoly pro upevnění motoru. Ten je přišroubován na duralovém loži, opatřeném čtyřmi silentbloky (pryž — dural — pryž), staženými k bukovým hranolům šrouby M4.

Po vytvrzení lepidla přilepíme obrysovou hranu plováku z překližky tl. 2 mm a dolepíme zbývající lišty o rozměrech podle výřezů v přepážkách. Potom celý model obrousíme a postupně polepíme obšívkou z překližky tl. 1,2 až 1,5 mm: nejprve spodek trupu, pak bočnice trupu, plováky a nakonec kluznou plochu plováků. Takto připravenou „vanu" uvnitř vylakujeme epoxidovým lakem.

Před polepením horní části modelu překližkou tl. 1,2 mm je nutné zalepit do trupu hnací hřídel a palivovou nádrž. Ta je před motorem, těsně za přepážkou **1**. Objem nádrže je 170 až 200 cm^3 a při její konstrukci je třeba počítat s tím, že model jezdí převážně po oválné dráze ve smyslu pohybu hodinových ručiček. Do zadní části modelu je třeba zalepit bukový hranol pro uchycení hřídele a duralové úhelníky na zrcadlo pro kormidla. Potom veškerý vnitřní prostor trupu vypěníme nebo vyplníme pěnovým polystyrénem, aby při jízdě nerezonoval potah. Nakonec přilepíme zbývající díly potahu a po obroušení celý model přelaminujeme středně tlustou skelnou tkaninou.

Prototyp kluzáku je řízen RC soupravou Techniplus se dvěma servy (motor, kormidla). Přijímač, serva a zdroje jsou umístěny v prostoru mezi přepážkami **2** a **3** vpravo ve směru jízdy. Víko prostoru je balsové, zavěšené na plastikových závěsech kormidel Modela na přední straně; zajišťuje se šroubem M4. Kryt je utěsněn pěnovou pryží, zalepenou do rámečku na spodní straně víka.

Model je natřen epoxidovým emailem, odolávajícím účinkům lihového paliva. Uspořádání motorové skupiny je shodné s tím, jež bylo popsáno L. Runkasem v Modeláři 7/1985 (str. 24) — včetně rozměrů setrvačníku.

Velmi důležité je dodržení správné polohy těžiště, které musí být mezi setrvačníkem a přepážkou **2**.

Zajíždění modelu je dost odlišné od zajíždění člunů s normálním výtlačným trupem, i když kluzák není nutné „šoupnout" na vodu. Po položení člunu na hladinu s motorem v chodu, nastaveným asi na poloviční otáčky, jej necháme rozjet, až přejde do výkluzu na plovácích a zadní části hnacího hřídele — při jízdě zabírá jen polovina lodní vrtule. Teprve potom začneme pomalu přidávat plyn — kluzák je již stabilní a lze zkusit i řízení směru. Při rozjezdu je totiž model — na rozdíl od F-jedniček — dost citlivý na kormidla. Tento nedostatek by možná šel odstranit úpravou tvaru kormidel. Ke zlepšování je toho zřejmě ostatně víc: tvar lodní vrtule, odvzdušnění konců plováků atp. Za pokus by jistě stál i kluzák s elektrickým motorem.

Pokud máte chuť, neváhejte a postavte si kluzák kategorie FSR-H. Na 20. července jsme totiž naplánovali propagační soutěž (i pro rychlostní modely F1-V). Dotazy nejen ohledně popsaného modelu, ale nové kategorie vůbec a žádosti o propozice soutěže posílejte na moji adresu (Palackého 360/1, 250 02 Stará Boleslav).

Mistr sportu
Vlastislav Dvořák

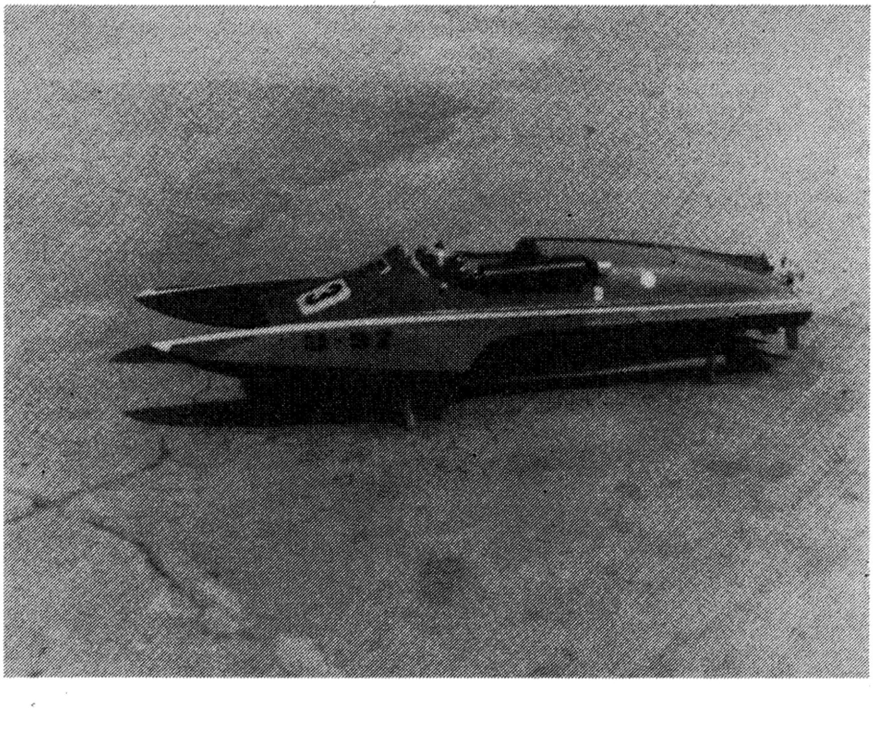

lodě